

hem platnosti nabýti. Právem proto první soud žalobu o neplatnou smlouvu se opírající nadobro zamítl.

Čís. 798.

K případům, kde dodáno jiné než objednané zboží, nevztahuje se lhůta čl. 349 obch. zák.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, Rv I 604/20.)

Žalovaná firma dodala žalobci místo objednané umělé fermeže jakousi olejnatou tekutinu, již nebylo lze použiti k natírání, nýbrž jen k účelům zcela jiným. Proti žalobě na zrušení smlouvy a vrácení kupní ceny namítala žalovaná mimo jiné, že žaloba byla podána po lhůtě čl. 349 obch. zák. Žalobě bylo soudy všech tří stolic vyhověno, **N e j v y š š í m s o u d e m z těchto**

d ů v o d ů:

Dovolání uplatňuje důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., brojíc zejména proti mínění odvolacího soudu, že v tomto případě nelze užití čl. 349 obch. zák. Dovolání není však oprávněno. Z doslovu čl. 349 obch. zák. je nade vší pochybnost zřejmo, že se toto ustanovení vztahuje pouze na vady jakosti a na všechny nároky vzházející z vad jakosti. Mluví-li odstavec první tohoto článku o smluvených nebo zákonných vadách jakosti zboží a odstavec druhý tohoto článku o vadách vůbec, není důvodu míti za to, že druhý odstavec má na mysli jiné vady než odstavec první. Než v daném případě nejde vůbec o vady jakosti, ježto nižší stolice bezvadně dovodily, že žalovaná nedodala objednaného zboží, nýbrž zboží zcela jiného druhu, tedy věc jinou. Nemůže tedy býti řeči o opožděnosti žaloby.

Čís. 799.

Pokud ručí majitel pivovaru za škodu, jež povstala tím, že v láhvi piva byl cizí, zdraví škodlivý předmět.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, Rv I 616/20.)

Žalobkyně poručila si v hostinci láhev piva, jež pocházelo z pivovaru žalovaného, vypila jednu sklenku a dolévajíc druhou, zpozorovala v láhvi jakýs předmět, v němž byla zjištěna poloshnilá myš. Požitím piva žalobkyně onemocněla a domáhala se po té na majiteli pivovaru náhrady škody, jež jí vznikla dlouho trvající nemocí. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** neuznal nárok co do důvodu po právu. **O d v o l a c í s o u d** rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Lze přisvědčiti názoru žalobkyně, že žalovaná firma, pokud se týče její majitel nemohou býti sprostěni veškeré zodpovědnosti proto, že on sám piva ani nevyrábí, ani do obchodu neuvádí a jemu jako vlastníku mnoha panství a závodů není ani fysicky možno, aby všude

dohlížel. Neodpovídalo by to zákonu, učiniti zodpovědnými toliko jen zřízence. Vždyť občanský zákon v §§ 1313 a násl. uznává výslovně i zodpovědnost za cizí jednání. Leč z toho nelze dovozovati, že by podnikatel bezpodmínečně ručil za jednání svých zástupců a zřízenců, neboť stanoví obč. zákon v 30. hlavě všeobecnou zásadu, že zavazuje jen provinění k náhradě škody. Na tom nezměnila ničeho III. dílčí novela. Dlužno rozeznávati, zdali se jedná o ručení ze smluvního závazku (§ 1313 a) obč. zák.) čili z jednání bezprávného, nehledě k takovému závazku, tedy o ručení z nedovoleného činu. V onom případě ručí ovšem smluvník bezvýjimečně za splnění dle smlouvy, tedy za veškeré jednání svého zákonného zástupce, jakož i oněch osob, jichž při plnění použil. Jinak v případě škody z nedovoleného činu. Podnikatel ručí jen za podmínek § 1315 obč. zák. tedy jen tehdy, když svěřil práci neschopné osobě anebo vědomě osobě nebezpečné anebo nedbal-li řádného dozoru. Že žalovaný podnik, pokud se týče jeho majitel nenalézal a nenalézá se vůči žalobkyni v žádném smluvním poměru, není sporno a může se tedy jednat jen o ručení z nedovoleného činu třetích osob, jak první soud správně vystihl. Náleželo proto žalobkyni, by především dokázala, že skutek, z něhož škoda povstala a žalobní nárok se vyvozuje, v žalovaném podniku se přihodil, že tedy myš v pivovaře se dostala do piva, pak že manipulace s pivem a s láhvemi svěřena byla buď zřízencům neschopným, buď že scházelo na řádném dozoru. Žalobkyně důkazu toho neprovedla. Naopak první soud bezvadně zjistil na základě soudního ohledání, že strojové zařízení pivovarské, pokud se týče čištění lahví a stáčení piva jest zcela moderní, jakého se ve velkých pivovarech vůbec používá, že v době, počínající tím okamžikem, kdy prázdné láhve dány jsou za příčinou čištění do nádržky s vodou až do toho okamžiku, kdy láhve pivem naplněné a zazátkované se staví na stoly v místnosti expediční, do láhve myš se absolutně dostat nemohla, dále že jest velice pravdě nepodobným, že by byla myš, kdyby se byla nalézala v láhvi dříve, než s čištěním láhve bylo započato, při čištění, jmenovitě při vytírání kartáčovým strojem a na vystřikačce nebyla vyplavena a že by od dělníků nebyla v láhvi zpozorována, aby totiž při manipulaci třikráte po sobě následující dělníci právě ohledně téže láhve nebyli konali svou povinnost, totiž láhev proti světlu neprohledli. Z toho však plyne, jak první soud správně usoudil i z výpovědi svědků a v základě před soudní komisí provedené zkoušky, že nikterak vyloučeno není, že myš rukou zločinnou mohla býti do láhve vpravena po tom, když láhve s pivem z pivovaru byly odeslány, buď za dopravy, buď na místě distribuce neb v místě konsumu. Neprokázala tedy žalobkyně, že škodlivá událost přihodila se v žalovaném podniku. Tím stala se bezpředmětnou otázka, zdali personálu, v pivovaře k práci přibranému, lze něčeho vytýkati co do způsobilosti anebo, zdali žalovaný podnik co do dozoru nad manipulací zřízenců něčeho opomenul. Když tedy první soud přes to zjistil, že personálu v pivovaře pokud se týče čištění lahví a stáčení piva co do způsobilosti nelze něčeho vytýkati a že žalovaný podnik nebo jeho majitel co do dozoru něčehož neopomenul, máje dostatečné a způsobilé zřízence, tož nelze přikládati námitce oprávněnosti, že první soud nevzal veškeré závažné okolnosti a průkazy na přetřes a že věc po stránce právní nesprávně posoudil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jest nesporno, že žalobkyně láhev piva, po jehož požití onemocněla, nekoupila od žalovaného pivovaru, nýbrž z třetí ruky. O smluvním poměru mezi žalobkyní a žalovaným pivovarem nemůže tudíž býti řeči. Žaloba uplatňuje, jak správně mají za to oba nižší soudy, ručení žalovaných z nedovoleného činu a tu musí žalobkyně dokázati jejich zavinění, k čemuž především jest zapotřebí důkazu, že příčina, která měla v zápětí její onemocnění, byla způsobena v žalovaném podniku. Dle zjištění nižších soudů se jí tento důkaz nezdařil a proto byla žaloba právem zamítnuta.

Čís. 800.

Domáhají-li se oba manželé rozluky pro rozvrat, netřeba zkoumati, kdo z nich je převážně rozvratem vinen.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, Rv I 670/20.)

Sporné strany uzavřely manželství r. 1905, však již v r. 1907 manželka manžela opustila, ježto ve své živnosti málo vydělával. Roku 1910 navázala manželka poměr s Jindřichem K., s nímž měla též dítě a žije s ním dosud ve společné domácnosti. Manžel žije pak od roku 1912 ve společné domácnosti s Františkou D. Žalobě manželky na rozluky manželství pro rozvrat (§ 13 lit. h) rozl. zák.) procesní soud prvního st. l. i. c. e. vyhověl a rozloučil manželství z viny obou manželů. D ů v o d y: Soud je přesvědčen, že k odejití muže žalobkyně byla nucena, neopustila ho zlomyslně, neboť měla úmysl se k němu vrátiti, tím rozvrat manželský by sice nevznikl, ale přece žalovaný má na tom, k čemu později došlo (cizoložství) převážnou vinu v tom, že neměl dosti práce a patrně ani dosti snahy, aby ženu uživil, takže ona si ji musela sháněti sama. Je prokázáno, že obě strany dopustily se cizoložství (§ 13a) zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.), tím vznikl mezi nimi rozvrat manželský tak hluboký, že nelze na nich spravedlivě žádati, aby setrvali v manželském společenství. Rozvratem tím je převážně vinen žalovaný (§ 13 lit. h) cit. zák.), — bylo ale uznáno na vinu obou manželů ve smyslu § 11 nařízení ministerstva ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Soud procesní, ač zjistil bezvadně skutkový podklad sporu, a podřadil jej správně pod jediný žalobkyní uplatňovaný důvod hlubokého rozvratu (§ 13 lit. h) nov. rozl.), došel nesprávně k úsudku, že rozluky povoliti lze, poněvadž rozvratem převážně vinen jest žalovaný. Soud odvolací, vycházeje z téhož skutkového podkladu, dochází k závěru, že rozvratem převážně vinna jest žalobkyně, kteráž pouze rok se žalovaným žila, a ač různic mezi manželky hrubě nebylo, pouze proto od něho odešla, že málo vydělával. Tím prohřešila se proti závazku, při sňatku převzatému, že muži svému vzájemně bude pomáhati (§ 44 obč. zák.). Také to byla žalobkyně, která již v roce 1910 zapředla důvěrnou známost s ženatým Jindřichem K., s nímž děcko má a po smrti jeho ženy s ním ve společné domácnosti žije, kdežto žalovaný teprve v roce 1912 s Františkou D. sdílí společnou domácnost. Jest, tedy na vzniklém takto rozvratu převážně vinna žalobkyně. Cizoložství jako